

UNACT - NUWJS

NATIONALE UNIE VAN DE WAPENMAKERIJ EN DER JACHT- EN SPORTSCHUTTERS

Contact:

Georges Lang - Lombaardenvest 8 - 2000 ANTWERPEN - tel. (03) 233 75 16
Chantal Grimard - Avenue de l'Energie 9 - 4432 ALLEUR - chantal.grimard@belgacom.net
Nico Demeyere - Bosstraat 69 - 3060 BERTEM - demeyerenico@pandora.be
unact@pandora.be

JURIDISCHE ANALYSE VAN HET WETSVORSTEL BETREFFENDE DE VERVAARDIGING VAN, DE HANDEL IN EN HET VERVOER VAN WAPENS EN MUNITIE¹

Het wetsvoorstel betreffende de vervaardiging van, de handel in en het vervoer van wapens en munitie werd op 7 januari 2004 ingediend bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers door volksvertegenwoordiger Philippe Monfils (MR). Dit voorstel werd door de plenaire vergadering van de Kamer in overweging genomen op 15 januari 2004.

Dit document is opgevat als een werkdocument dat de inhoud van het wetsvoorstel wil toelichten zodat de schutters op correcte en objectieve wijze worden geïnformeerd. Wij nodigen de lezer uit om ons zijn opmerkingen te laten geworden. De analyse die hierna volgt vat enkel de standpunten van de auteurs van het wetsvoorstel samen, doch kan niet beschouwd worden als het officiële van Unact omtrent dit nieuwe wetsvoorstel.

I. Drijfveren voor het nieuwe wetsvoorstel

Het nieuwe wetsvoorstel wil de bestaande wapenwet van 3 januari 1933 opheffen en vervangen door een volledig nieuwe wettekst. De keuze voor een geheel nieuwe tekst is ingegeven door:

- het feit dat de huidige wetgeving geen oplossing biedt voor de problematiek van de verspreiding van individuele wapens;
- de bezorgdheid dat de huidige wetgeving niet voldoende tegemoet komt aan de Europese Richtlijn inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens²

Teneinde tegemoet te komen aan de vereisten van de Richtlijn, stelt de auteur voor om de registratie van wapens sluitend te maken. Elk vuurwapen dient geregistreerd te worden in het centraal wapenregister. Bovendien worden ook de intracommunautaire verrichtingen en het transport van wapens gereguleerd. De indeling van de wapens zou worden herzien rekening houdend met de indeling van de wapens zoals die in de Richtlijn is opgenomen.

Het voorstel maakt het mogelijk dat elk vuurwapen (dus ook de wapens die nu aangifteplichtig zijn onder model 9) kan worden afgenomen indien de omstandigheden dit vereisen.

¹ "Wetsvoorstel betreffende de vervaardiging van, de handel in en het vervoer van wapens en munitie", *Kamer*, 51 ste legislatuur, zitting 2003-2004, nr 655/1

² Richtlijn 91/477/CEE van de Raad van 18 juni 1991 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens, *P.B.*, 13 september 1991, nr. L/256, p. 51-58, hierna "de Richtlijn"

Het voorstel wil verder een sluitende procedure voor administratief beroep invoeren tegen de beslissingen van de overheid in verband met wapenbezit. Om de kwaliteit van de wetgeving te verbeteren, zou ook een Adviesraad voor Wapens worden opgericht. Deze twee vernieuwingen zijn gebaseerd op amendementen aangenomen in de Commissie Justitie van de Senaat tijdens de besprekingen van het voorstel "Verwilghen" dat, zoals u allicht heeft vernomen, uiteindelijk niet is aangenomen³.

II. Algemene bepalingen - de erkende personen

Het voorstel voorziet in drie soorten erkenningen:

- de erkenning als wapenhandel (artikel 2)
- de erkenning als schietstand (artikel 3)
- de erkenning als museum of als privé-verzamelaar van wapens (artikel 4)

De voorwaarden voor de erkenning worden bepaald door de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken (artikel 3, tweede lid; artikel 4, tweede lid).

De erkenningen kunnen worden geschorst, beperkt of ingetrokken indien :

- de houder van de erkenning veroordeeld is wegens een misdrijf zoals omschreven in artikel 2, §2 van het voorstel;
- de houder de wapenwetgeving niet naleeft;
- de houder zijn erkenning verkregen heeft op basis van onjuiste inlichtingen;
- er gedurende een jaar geen activiteiten onder de erkenning werden uitgevoerd;
- de uitoefening van activiteiten die, doordat zij worden uitgeoefend samen met de activiteiten waarvoor de erkenning werd verkregen, de openbare orde kunnen verstoren.

Artikel 5, §3 van het voorstel bepaalt dat de Minister van Justitie de voorwaarden voor een beperking van de erkenning nader mag vaststellen na advies te hebben ingewonnen van de Adviesraad voor Wapens. De betrokkene dient gehoord te worden alvorens de finale beslissing genomen kan worden.

III. Indeling van de wapens

In navolging van de Richtlijn⁴ deelt het voorstel de wapens in de volgende categorieën (artikel 6):

- Categorie A : verboden wapens
- Categorie B : vergunningsplichtige vuurwapens
- Categorie C : aangifteplichtige vuurwapens
- Categorie D : andere wapens die moeten worden geregistreerd door de erkende verkoper
- Categorie E : andere wapens voor particulieren van 18 jaar en ouder
- Categorie F : wapens voor wapenrekken

³ voir les documents législatifs du Sénat, session 2002-2003, n° 1158/1 - 1158/22

⁴ voir annexe I de la Directive

Artikel 6 van het voorstel bevat een gedetailleerde omschrijving van de verschillende categorieën. Hierna beperken we ons tot de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de huidige wetgeving.

De bestaande indeling van de wapens (in oorlogs- en verweerwapens, jacht- en sportwapens en wapens voor wapenrekken) wordt opgeheven.

Categorie A bevat de verboden wapens, waaronder ook de volautomatische wapens (categorie A.2.).

Categorie B komt grotendeels overeen met de categorieën van de oorlogs- en verweerwapens zoals die bestaan in de huidige wetgeving. Enkelschots korte vuurwapens met randpercussie met lengte groter dan 28 centimeter worden ingedeeld in categorie C (en dus niet in categorie B).

Categorie C omvat grosso modo de bestaande categorie van de jacht- en sportwapens die thans verkregen worden onder het zogenaamde "model 9". Enkele soorten repeteervuurwapens (behalve de vuurwapens met gladde loop korter dan 60 centimeter en de lange repeteervuurwapens met randvuurontsteking) zouden dus niet langer vergunningsplichtig zijn.

Categorie D bevat sommige alarmpistolen, vuurwapens die ongeschikt zijn gemaakt om te schieten, wapens die gedragen worden tijdens historische optochten (onder bepaalde voorwaarden),

Categorie E bevat alle andere wapens die enkel verkocht mogen worden aan meerderjarigen. Het gaat over namaakwapens, kruisbogen, luchtdrukwapens, ... De Minister van Justitie kan onder bepaalde voorwaarden objecten die bestemd zijn om mensen te raken met traanverwekkende en gelijksoortige stoffen indelen als wapen categorie E.

Categorie F bevat de wapens voor wapenrekken, zoals die zijn opgesomd in een Koninklijk Besluit van 20 september 1991.

De technische definities in het voorstel zijn gelijkaardig als de definities zoals die onder de huidige wetgeving bestaan. Enkel het begrip "kort vuurwapen" is gewijzigd in overeenstemming met de Richtlijn.

IV. De verwerving en het gebruik van de wapens

A. Wapens categorie A

Wapens van categorie A kunnen in principe niet verworven worden door een particulier. Er is een uitzondering voor de ordediensten alsook voor de erkende personen. Vermits een verzamelaar als erkend persoon wordt beschouwd, kan hij zijn wapens categorie A behouden (bijvoorbeeld volautomatische wapens) indien deze wapens binnen het voorwerp van zijn erkenning vallen.

B. Wapens categorie B

Het verwerven van wapens van categorie B is onderworpen aan een voorafgaandelijke vergunning. Artikel 8, tweede lid van het voorstel bepaalt verder dat particulieren geen wapens categorie B kunnen in- of uitvoeren en dat zij geen intracommunautaire verrichtingen (binnen de EU) met dergelijke wapens mogen voeren. Intracommunautaire verrichtingen of in- of uitvoer van vuurwapens categorie B dienen te gebeuren door bemiddeling van een erkende wapenhandel. De Minister van Justitie zal, na advies van de Adviesraad voor Wapens, het bedrag bepalen dat de wapenhandelaars voor hun tussenkomst mogen aanrekenen.

Artikel 9 van het voorstel bepaalt dat de vergunningen zullen worden uitgereikt door de provinciegouverneur die bevoegd is voor de woonplaats van de aanvrager. De korpschef van de woonplaats van de aanvrager zal binnen een maand een advies moeten verstrekken aan de diensten van de gouverneur. Indien dit advies niet tijdig wordt gegeven, kan de gouverneur beslissen over de vergunningsaanvraag op basis van andere elementen in het dossier.

Indien blijkt dat het bezit van een vuurwapen de openbare orde in het gedrang kan brengen, dan kan de vergunning geschorst, beperkt of ingetrokken worden door de gouverneur, na advies te hebben ingewonnen van de Procureur des Konings. Deze beslissing dient gemotiveerd te worden, en de houder van de vergunning dient te worden gehoord. Het voorstel voorziet in een administratief beroep tegen deze beslissingen tot beperking van een vergunning. Dergelijk administratief beroep is echter niet schorsend wat betreft de genomen bewarende maatregelen (zoals bijvoorbeeld een inbeslagname van de wapens).

De aanvrager van een vergunning voor een wapen categorie B dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- niet zijn veroordeeld wegens misdrijven zoals bepaald in artikel 2, 2°;
- niet het voorwerp zijn van een lopende schorsings- of beperkingsprocedure;
- een medisch attest voorleggen;
- slagen in een theoretische en praktische proef;
- één van de hierna opgesomde wettige redenen opgeven voor de aanvraag:
 - de jacht en faunabeheersactiviteiten;
 - het sport- en recreatief schieten;
 - de uitoefening van een beroep;
 - persoonlijke verdediging (onder voorwaarden);
 - oogmerk om een verzameling aan te leggen;
 - een erfenis;
 - deelname aan historische, folkloristische, culturele of wetenschappelijke activiteiten;
 - de verdelging van ongedierte
- zijn wapens bewaren in een wapenkast of de nodige veiligheidsmaatregelen nemen zoals deze door de Minister van Justitie zullen worden bepaald na advies van de Adviesraad voor Wapens

Het voorstel voorziet in een vrijstelling van de theoretische en praktische proef voor wie reeds houder is van een wapenvergunning of een jachtverlof.

Er zijn bijzondere procedures voorzien voor de aanvragen van bewakingsondernemingen en voor personen die geen domicilie in België hebben.

C. Wapens categorie C

Artikel 10 van het voorstel regelt de verrichtingen met wapens van categorie C.

Indien het voorstel in zijn huidige vorm zou worden aangenomen, dan kunnen particulieren geen verrichtingen doen met wapens van categorie C zonder de tussenkomst van een erkend wapenhandelaar. Elke transactie met wapens categorie C dient te worden geregistreerd in het centraal wapenregister door tussenkomst van een erkend wapenhandelaar. De vergoeding die de wapenhandelaar voor zijn tussenkomst kan aanrekenen zal worden bepaald door de Minister van Justitie, na advies van de Adviesraad voor Wapens.

Wie een wapen van categorie C wil verwerven, zal een recent (uitgereikt uiterlijk twaalf maand voor de verwerving van het wapen) uittreksel uit het strafregister moeten voorleggen.

Een opvallende nieuwigheid is dat het blijkbaar mogelijk wordt dat een minderjarige een vuurwapen categorie C kan verwerven na schriftelijke toelating van zijn wettelijke voogd.

Het bezit van een vuurwapen categorie C dient aangetoond te worden met een attest van aangifte en van het voorhanden hebben van het wapen. Dit attest kan worden geschorst, beperkt of ingetrokken zoals dat ook het geval is voor vergunning voor wapens categorie B.

D. Wapens van de overige categorieën

Verrichtingen met de wapens van categorie D, E of F dienen eveneens te worden geregistreerd door een erkend persoon. De aanschaf van een dergelijk wapens i nochtans niet onderworpen aan enige vergunning of aangifte. De Minister van Justitie kan nadere regels vaststellen voor de registratie van wapens categorie D, E of F.

E. Wijzigingen in de indeling van de wapens

Artikel 13 van het voorstel regelt de gevolgen die een wijziging in de indeling van de wapens kan hebben. Indien een vergunning dient te worden afgeleverd voor een wapen dat vroeger niet vergunningsplichtig was, is deze vergunning gratis. Indien de betrokkene zijn wapens niet kan houden (bijvoorbeeld omdat hij geen vergunning kan krijgen voor het wapen), wordt een schadevergoeding toegekend..

F. Het dragen van wapens

Het dragen van een wapen dient ingegeven te zijn door een wettige reden. Bovendien bevestigt artikel 12 van het voorstel de huidige regeling in verband met wapendrachtvergunningen (uitgereikt door de gouverneur en met beperkte geldigheidsduur).

Het voorstel bepaalt dat :

- er geen sprake is van wapendracht (en dus geen wapendrachtvergunning vereist is) indien het wapen wordt gedragen tijdens oefeningen in een erkende schietstand (er zou dus geen wapendracht vergunning meer nodig zijn voor het parcourschietsen);

- er is geen wapendrachtvergunning nodig voor wapendracht tijdens de jacht, op daartoe uitgeruste terreinen en tijdens de voor de jacht toegestane periodes;
- er is geen wapendrachtvergunning nodig bij de verdelging van schadelijke dieren.

V. De munitie

Munitie voor wapens categorie B (alsook projectielen en hulzen) kan enkel verworven worden door de houder van een vergunning voor dit wapen.

De munitie voor de overige categorieën blijft vrij.

VI. Opslagplaatsen van wapens en munitie

De huidige regeling rond de depotvergunningen zou grotendeels blijven bestaan indien het voorstel zou worden aangenomen. De definitie van het begrip "opslagplaats" alsook de voorwaarden om een depotvergunning te verwerven zullen bepaald worden door de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken, na advies van de Adviesraad voor Wapens.

VII. Sancties - uitzonderingen - diverse bepalingen

Artikel 14 verbiedt de verkoop op afstand van wapens alsook de verkoop aan minderjarigen (behalve in het geval van een vuurwapen categorie C na toelating van de voogd). De verkoop van vuurwapens andere dan wapens voor wapenrekken op beurzen of andere plaatsen waar geen permanente handelsvestiging is, is verboden.

De artikelen 17 tot 21 regelen de sancties die kunnen worden opgelegd bij overtreding van de wet.

Artikel 22 bepaalt dat de wet niet van toepassing is voor ordediensten en openbare besturen.

De artikelen 23 tot 29 regelen verschillende praktische zaken. Deze bepalingen zijn vergelijkbaar met de diverse bepalingen zoals ze in de huidige wet voorkomen:

- mogelijkheid om wapen opslagplaatsen en wapenhandels te sluiten indien de openbare orde bedreigd wordt;
- onderzoeksbevoegdheden van sommige ambtenaren;
- het centraal wapenregister;
- de mogelijkheid om het toepassingsgebied van de wapenwet uit te breiden tot andere tuigen;
- de uitbreiding van de wet voor wat betreft onderdelen van wapens die aan de wettelijke proef zijn onderworpen;
- bevoegdheidsdelegatie aan de Koning om de veiligheidsvoorwaarden voor opslag, transport, wapenopslagplaatsen of verzamelingen te regelen;
- het opstellen van een jaarlijks rapport over de toepassing van de wet door de Minister van justitie (de Adviesraad voor Wapens kan hier adviseren).

Artikel 30 regelt het vervoer van de vuurwapens.

VIII. De Adviesraad voor Wapens

Artikel 31 van het voorstel regelt de Adviesraad voor Wapens. Deze raad bestaat uit 16 leden die door de Koning worden benoemd, en volgende achtergrond hebben:

- 1 vertegenwoordiger van de Proefbank voor vuurwapens;
- 2 vertegenwoordigers van een vereniging die de wapenhandel, de jacht en de schietsport vertegenwoordigt;
- 1 vertegenwoordiger van de wapenmusea;
- 2 vertegenwoordigers van een vereniging die de wapenfabrikanten vertegenwoordigt;
- 1 vertegenwoordiger van een vereniging die de verzamelaars van wapens en munitie vertegenwoordigt;
- 2 vertegenwoordigers van de Nederlandstalige schietsportbonden;
- 2 vertegenwoordigers van de Franstalige schietsportbonden;
- 2 vertegenwoordigers van de Nederlandstalige jachtbonden;
- 2 vertegenwoordigers van de Franstalige jachtbonden;
- 1 arts.

De Adviesraad voor Wapens dient zijn advies binnen de 2 maand te verstrekken. Indien het advies niet tijdig wordt verstrekt, wordt het advies geacht te zijn gegeven zodat de Minister kan beslissen. De Adviesraad voor Wapens kan alle inlichtingen inwinnen bij de federale overheden die ze nodig heeft voor het voltooien van haar opdracht. Het advies van de Adviesraad is louter indicatief: de regering is er geenszins door gebonden en kan in andere zin beslissen.

IX. Administratieve beroepsmogelijkheid

Het voorstel voorziet in een administratief beroep tegen de beslissingen van de gouverneurs. Dit beroep dient te worden gericht aan de Minister van Justitie binnen de twee maand nadat de betrokkene kennis heeft genomen van de beslissing van de gouverneur. De Minister van Justitie dient binnen de 2 maand te beslissen over het beroep. Indien niet binnen deze termijn beslist wordt, wordt de uitspraak geacht gunstig te zijn voor de betrokkene.

X. Overgangs- en opheffingsbepalingen

Het nieuwe wetsvoorstel heft de bestaande wetgeving op.

Artikel 35 van het voorstel bepaalt dat particulieren die wapens bezitten die onderworpen worden aan een vergunning ingevolge de nieuwe wetgeving een vergunning dienen aan te vragen binnen de 12 maand na inwerkingtreding van de nieuwe wet. Deze vergunning zal gratis worden afgeleverd.

Artikel 36 van het voorstel voorziet in een amnestieperiode. Indien een wapenbezitter gedwongen zou worden zijn wapen af te staan, zal een schadevergoeding worden toegekend.